

Asia: VN/21436/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain, vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta (saattohoito ja eräät muut muutokset)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (Pohde) pitää lakiluonnosta erittäin kannatettavana ja tarpeellisena. Esitys ei mielestämme aseta hyvinvointialueille uusia järjestämisvastuita tukien kuitenkin palliatiivisen hoidon ja saattohoidon järjestämistä nykyistä selkeämmin, laadukkaammin ja yhdenvertaisemmin koko maassa.

On myös kannatettavaa, ettei palliatiivisen hoidon ja saattohoidon järjestämistä määritellä liian yksityiskohtaisesti. Joustava sääntely mahdollistaa sen, että hyvinvointialueilla on mahdollisuus muodostaa toiminnallisesti tarkoituksenmukaisia, alueen erityispiirteisiin sopivia kokonaisuuksia, kunhan palvelujen saatavuus, laatu ja yhdenvertaisuus toteutuvat. Liian tarkka rakenteellinen sääntely voisi estää toimivien mallien kehittämisen ja vakiinnuttamisen.

Pidämme erittäin perusteltuna lakiluonnoksen linjaa, jonka mukaan palliatiivisen hoidon järjestämistapaa ei säännellä liian yksityiskohtaisesti. Esitämme silti kotisairaalan roolin vahvempaa tunnistamista perustelutekstissä. Esimerkiksi Pohteen laajalla alueella kotisairaala on kriittinen edellytys yhdenvertaiselle palliatiiviselle hoidolle, koska se mahdollistaa sairaalatasoisen oirehoidon toteuttamisen kotona ja suoran ohjauksen tarkoituksenmukaiseen yksikköön ilman päivystystä. Kotisairaalan selkeämpi tunnistaminen perusteluissa tukisi sekä lakiesityksen tavoitteita että hyvinvointialueiden kykyä rakentaa omiin olosuhteisiinsa sopivia palvelukokonaisuuksia ilman, että laki rajoittaa toiminnallista kehittämistä liiallisella rakennesääntelyllä.

Kommentit hoitopaikan valintaa koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Emme kannata hyvinvointialueena esitystä muuttaa hoitopaikan valintaa koskevaa säätelyä siten, että hoitopaikan voisi valita kolmen kuukauden välein nykyisen yhden vuoden sijasta. Muutos on vahvasti ristiriidassa valtion tukeman tieteelliseen näyttöön perustuvan ja tunnetusti vaikuttavan henkilökohtaisen hoidon jatkuvuuden kanssa. Muutos heikentäisi hoidon jatkuvuutta ja toisi sirpaleisuutta erityisesti monisairaiden ja paljon palveluja tarvitsevien hoitoon. Useammalla kuin

yhdellä paikkakunnalla olevien hoitoa voidaan toteuttaa jo nykyisen lainsäädännön mukaan hoitosuunnitelmaan pohjautuen. Nykyinen lainsäädäntö ei tältä osin ole ristiriidassa hoidon jatkuvuusmallin tavoitteiden kanssa.

Sähköisen hoitopaikan valinnan edistäminen on kannatettava tavoite, vaikkakin toteamme että kirjallinen ilmoittaminen sisältää jo käsityksemme mukaan mahdollisuuden ilmoittaa valinnasta joko sähköisesti tai paperilla.

Kommentit erikoissairaanhoidon hoitotakuun seurantaan koskevista ehdotuksista ja perusteluista

Kannatamme erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyn enimmäisaikojen raportoinnin muutosta. Erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyn tietojen julkaisutiheyden muuttaminen neljästä kuukaudesta yhteen kuukauteen ei käytännössä muuta nykyistä toimintaa. Tiedot toimitetaan jo nykyisin kuukausittain THL:lle ja Pohde hyödyntää niitä tietoja omassa raportoinnissaan.

Kommentit esityksen vaikutusarvioista

Pohde pitää lakiesityksen vaikutusarviointia perusteellisesti ja kattavasti laadittuna. Keskeiset vaikutukset eri näkökulmista on tunnistettu asianmukaisesti.

Mahdolliset muut kommentit

-

Rieki Marianne
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue